

i

βασιλεύς	βασιλῆ	βασιλείς ²
βασιλέως ³	βασιλέοιν	βασιλέων
βασιλεί	βασιλέοιν	βασιλεῦσι(v)
βασιλέᾱ ³	βασιλῆ	βασιλέᾱς ³
βασιλεῦ	βασιλῆ	βασιλείς

¹ *eu-osnove sve su oksitone.*

² *Takođe, βασιλῆς (staroatički). Nastavak εἰς analogija je, prema *u-osnovama.**

³ *Od βασιλῆος, βασιλῆᾱ, βασιλῆᾱς (metateza kvaniteta).*

⁴ *Stezanje: ε + ι = ει;*

⁵ *Ζεύς: nom sg Ζεύς, gen sg Διός, dat sg Δίι, acc sg Δία, vocsg Ζεῦ.*

promjena eu-osnova

ἦρως	ἦρωε	ἦρωες
ἦρως	ἦρώοιν	ἦρώων
ἦρωϊ ¹	ἦρώοιν	ἦρωσι(ν)
ἦρωᾶ ²	ἦρωε	ἦρωᾶς
ἦρως	ἦρωε	ἦρωες

¹ Dat sg i ἦρω, pored ἦρωϊ.

² Acc sg i ἦρω, pored ἦρωᾶ.

βοῦς	βόε	βόες
βοός	βοοῖν	βοῶν
βοῖ ¹	βοοῖν	βουσι(ν)
βοῦν	βόε	βοῦς
βοῦ	βόε	βόες

¹ Osnove: βου-, ispred C; βο-, ispred V.

promjena drugih osnova na diftong

ναῦς	νήε	νήες
νεῶς	νεοῖν	νεῶν
νηῖ	νεοῖν	ναυσι(ν)
ναῦν	νήε	ναῦς
ναῦ	νήε	νήες

¹ Osnove: nau-, ispred C; νη-, ispred V.

γραῦς	γράε	γράες
γραῶς	γραοῖν	γραῶν
γραῖ	γραοῖν	γραυσι(ν)
γραῦν	γράε	γραῦς
γραῦ	γράε	γράες

¹ Osnove: γpau-, ispred C; γpā-, ispred V.

promjena drugih osnova na diftong

μζ'

α'· Ἀχιλλεὺς Θέτιδος παῖς ἦν καὶ Πηλέως. β'· Οἱ γονεῖς ἐπιστήμονας παῖδας στέργουσιν. γ'· Οἱ γεωργοὶ συχνὰς ἀγέλας τρέφουσι βοῶν καὶ οἰῶν καὶ συῶν. δ'· Ὁ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεὺς πρὸ τῆς μάχης θύει τοῖς θεοῖς βούην καὶ σὺν καὶ οἶν. ε'· Τῷ Ἀχιλλεῖ φίλος πιστὸς ἦν Πάτροκλος. ζ'· Αἱ γυναῖκες τέρπονται μύθους τοῖς παισὶ λέγουσαί. ζ'· Οἱ λέοντες τοῖς βουσι νύκτωρ ἐπιβουλεύουσιν. η'· Ἔστι τῶν νεανιωῶν καὶ τοῖς γέροισι καὶ ταῖς γραυσὶ ἀξία τιμὰς ἀπονέμειν. θ'· ὦ Ἀχιλλεῦ, τῆς σῆς ἀρετῆς δόξα ἀθάνατός ἐστιν. ΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠ

i. Achilles filius Thetidis Peleique erat. ii. Parentes liberos intelligentes amant. iii. Rustici multa boumque suumque oviumque armenta pascunt. iv. Lacedaemoniorum rex ante proelium deis (diis, dis) bovem, suam ovemque (= suovetaurilia) immolat. v. Achilli amicus fidelis Patroclus erat. vi. Anus liberis fabulas narrantes delectantur. vii. Leones bubus (bobus) noctu insidias parant. viii. Est juvenum et senibus aibus aequos honores assignare. ix. O Achille(s), gloria tuae virtutis immortalis est.

i

πειθῶ	—	—
πειθοῦς	—	—
πειθοῖ	—	—
πειθῶ ³	—	—
πειθοῖ	—	—

¹ *oi*-osnove sve su oksitone.

² Stezanja: o + o = ou; o + i = oi; o + α = ω.

² Akcenat acc sg analoški je, prema nom sg.

promjena *oi*-osnova

μη'

α'· Ὀδυσσεὺς ἦν συχνὸν χρόνον παρὰ Καλυψοῖ. β'·
Περὶ Ἀχιλλέως τοῦ ἥρωος ἄδει Ὅμηρος. γ'· Ὁ ἀγαθὸς
παῖς τοὺς πατέρωαῖς καὶ τοὺς μήτρωαῖς θεραπεύει. δ'·
Ἡ ἦχὼ πολλάκις τοὺς ἀνθρώπους ψεύδει. ε'· Τὴν τῶν
ἡρώων ἀνδρείαν αἰὲθ θαυμάζομεν. ς'· Ἥρωσιν
ἀγάλματα ἐστὶν ἐν Ὀλυμπίᾳ. ζ'· Πλάτων τὰς
χαριέσσαῖς Σαπφούς ᾠδὰς μάλα θαυμάζει διὸ τὴν
Σαπφὼν δεκάτην Μοῦσᾶν λέγει. η'· Οἱ δμῶες βίον
χαλεπὸν ἄγουσιν. θ'· Πειθοῖ καὶ λόγῳ τὰς ἐχθρὰς
διαλύομεν.

i. *Ulixes multum tempus (diu) apud Calypso(nem) erat.*
ii. *Homērus de Achille illo herōe canit.* **iii.** *Puer bonus patruos & avuncūlos curat.* **iv.** *Echo saepe homīnes fallit.*
v. *Herōum virtūtem semper mirāmur.* **vi.** *Heroībus Olympiae monumenta erant.* **vii.** *Plato lepīda Sapphus carmīna valde mirātur; quamobrem Sappho decīmam Musam appellat.* **viii.** *Servi vitam duram agunt.* **ix.** *Suadēla verbisque inimicitias dissolvīmus.* □□□□□□□□□□

1. Odisej je bio mnogo vremena (dugo) kod Kalipso.
2. Homer pjeva o junaku Ahileju. 3. Dobar dječak brine se za stričeve i ujake. 4. Jeka često vara ljude.
5. Uvijek se divimo hrabrosti junaka. 6. Junaci imaju spomenike u Olimpiji. 7. Platon se veoma divi ljupkim pjesmama Spafe (ljupkim pjesmama Sapfinim; zbog toga naziva Sapfo desetom Muzom.
8. Robovi vode težak život. 9. Uvjeravanjem i riječju razrješavamo neprijateljstva. □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

prevod

13

1. Ljudi imaju vatru od Prometeja. 2. Homer opisuje u Odiseji lutanja junaka Odiseja. 3. U Korintu bijaše trijem posvećen Jeki. 4. Sapfo, divimo se tvojim pjesmama. 5. Stado goveda i ovaca slijedi pastira. 6. Herojima dugujemo zahvalnost. 7. Ovce daju ljudima vunu. 8. Govornici su umjetnici uvjeravanja.

α' Τὸ πῦρ ἐστὶν τοῖς ἀνθρώποις ἀπὸ Προμηθέως. β'
'Ἐν τῇ Ὀδυσσεΐᾳ ὁ Ὅμηρος συγγράφει τὰς πλάνᾱς
'Ὀδυσσεύῳ τοῦ ἥρωος. γ' Ἐν τῇ Κορίνθῳ ἦν ἡ στοὰ
ἡ τῆς Ἥχους ἱερά. δ' ὦ Σαπφοί, θαυμάζομεν τὰς
ᾠδὰς σου. ε' Ἡ τῶν βοῶν καὶ οἰῶν ἀγέλη τῷ
ποιμένι ἔπεταῖ. ς' Τοῖς ἥρωσιν ὀφείλομεν τὴν χάριν.
ζ' Αἱ οἶες τοῖς ἀνθρώποις ἔριον παρέχουσιν. (Τὰ
πρόβατᾶ τοῖς ἀνθρώποις ἔριον παρέχει.) η' Οἱ
ρήτορες εἰσὶ τεχνίται τῆς πειθοῦς. ππππππππππππππ

μθ'

ΠΕΡΙ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ. Ἀλέξανδρος, Μακεδόνων
βασιλεύς, Ἀχιλλεῖα τὸν Πηλέως μάλιστα ἐθεράπευε
τῶν παλαιῶν βασιλέων καὶ ἡρώων· καὶ πολλάκις
ἔλεγεν· ὦ εὐδαιμον Ἀχιλλεῦ, ὅτι Ὅμηρον ἔχεις
κήρυκᾶ καὶ ἐρμηνεῖα τῆς σῆς ἀνδρείας. ΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠ

*DE ALEXANDRO. Alexander, Macedōnum (ille) rex,
Achillem Pelei (sc. filium) maxīme reges inter antīquos
heroesque colēbat saepeque dicēbat: O felix Achille(s),
Homērum quia tuae habes praecōnem interpretemque
virtūtis.*

translatio

O ALEKSANDRU. Aleksandar, kralj Makedonaca (makedonski kralj), najviše je od drevnih kraljeva poštovao Ahileja Pelejevog (*sc. sina*) i često je kazivao: 'O srećan Ahileju, jer imaš Homera za glasnika i tumača svoje hrabrosti'. □□□□□□□□□□□□□□□□□□

MISK

i

γυνή	δόρυ	ὔδωρ	οὐς	κύων	μάρτυς	χείρ	Ἄρης	Ζεὺς
γυναικός	δόρατος	ὔδατος	ὠτός	κυνός	μάρτυρος	χειρός	Ἄρεώς	Διός
γυναικί	δόρατι	ὔδατι	ὠτί	κυνί	μάρτυρι	χειρί	Ἄρει	Διί
γυναῖκά	δόρυ	ὔδωρ	οὐς	κύνᾱ	μάρτυρᾱ	χείρᾱ	Ἄρη(v)	Διᾱ
γύναι	δόρυ	ὔδωρ	οὐς	κύον	μάρτυς	χείρ	Ἄρες	Ζεῦ
γυναῖκε	δόρατε	ὔδατε	ὠτε	κύνε	μάρτυρε	χείρε	—	—
γυναικοῖν	δοράτοιν	ὔδατοιν	ὠτοιν	κυνοῖν	μαρτύροιν	χεροῖν	—	—
γυναῖκες	δόρατᾱ	ὔδατᾱ	ὠτᾱ	κύνες	μάρτυρες	χείρες	—	—
γυναικῶν	δοράτων	ὔδάτων	ὠτων	κυνῶν	μαρτύρων	χειρῶν	—	—
γυναιξι(v)	δόρασι(v)	ὔδασι(v)	ὠσι(v)	κυσι(v)	μάρτυσι(v)	χερσι(v)	—	—
γυναῖκᾱς	δόρατᾱ	ὔδατᾱ	ὠτᾱ	κύνᾱς	μάρτυρᾱς	χείρας	—	—
γυναῖκες	δόρατᾱ	ὔδατᾱ	ὠτᾱ	κύνες	μάρτυρες	χείρες	—	—

nekolike naročite imenice

14

1. Romul i Rem bijahu sinovi Aresovi (sinovi Aresa).
2. Homer nazivaše Zevsa ocem i ljudi i bogova.
3. Sofokle, još i sada se divimo tvojim tragedijama.
4. (djelo je Temistokla).
5. U luci bijahu mnoge (i) lijepe lađe.
6. Erinije drže u rukama baklju i mač.
7. Atinske luke (luke Atine) bijahu pune troveslarki i drugih brodova.
8. Ima mnogo priča o filozofu Diogenu.
9. Mornari se često hrane ribljim mesom (mesom riba).
10. Psi su vjerni čuvari kuće i gospodara.
11. Helenske žene (žene Helena) nošahu do peta duge haljine.
12. U bici bijahu grčki hopliti na desnom krilu.

α' Ῥωμύλος καὶ Ῥήμος υἱοὶ (υἱεῖς) ἦσαν τοῦ Ἄρεως. β' Ὅμηρος Δία πατέρα θεῶν τε ἀνδρῶν τε ὠνόμαζεν. γ' Ὡ Σοφόκλεις καὶ νῦν ἔτι τὰς τραγωδίας σου θαυμάζομεν. δ' Ἡ ἐν Σαλαμῖνι νίκη τοῦ Θεμιστοκλέους ἐστὶν ἔργον. ε' Ἐν τῷ λιμένι πολλαὶ καὶ καλαὶ νῆες ἦσαν. ς' Αἱ Ἐρινύες ἐν χερσὶν ἔχουσι τὴν δῶδα καὶ τὸ ξίφος. ζ' Οἱ τῶν Ἀθηνῶν λιμένες πλέω τῶν τριήρων καὶ ἄλλων νεῶν ἦσαν. η' Πολλοὶ εἰσὶν οἱ περὶ Διογένηος τοῦ φιλοσόφου μῦθοι. θ' Οἱ ναῦται πολλάκις τρέφονται τῷ τῶν ἰχθύων κρέα. ι' Οἱ κύνες πιστοὶ εἰσὶ τῆς οἰκίας τε καὶ τοῦ δεσπότου φύλακες. ια' Αἱ τῶν Ἑλλήνων γυναῖκες ἔφερον τὰς ποδήρεις ἐσθήτας. ιβ' Οἱ τῶν Ἑλλήνων ὀπλίται ἐν τῇ μάχῃ ἦσαν ἐπὶ τῷ δεξιῷ κέρα (κέρατι). Π

i

μέγας	μεγάλη	μέγα
μεγάλου	μεγάλης	μεγάλου
μεγάλω	μεγάλη	μεγάλω
μέγαν	μεγάλην	μέγα
μεγάλε	μεγάλη	μέγα

μεγάλω	μεγάλᾱ	μεγάλω
μεγάλοιν	μεγάλαιν	μεγάλοιν
μεγάλοιν	μεγάλαιν	μεγάλοιν
μεγάλω	μεγάλᾱ	μεγάλω
μεγάλω	μεγάλᾱ	μεγάλω

μεγάλοι	μεγάλαι	μεγάλᾱ
μεγάλων	μεγάλων	μεγάλων
μεγάλοις	μεγάλαις	μεγάλοις
μεγάλους	μεγάλᾱς	μεγάλᾱ
μεγάλοι	μεγάλαι	μεγάλᾱ

promjena pridjeva μέγας

i

πολύς	πολλή	πολύ
πολλοῦ	πολλῆς	πολλοῦ
πολλῶ	πολλῆ	πολλῶ
πολύν	πολλήν	πολύ
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
πολλοί	πολλαί	πολλά
πολλῶν	πολλῶν	πολλῶν
πολλοῖς	πολλαῖς	πολλοῖς
πολλοῦς	πολλάς	πολλά
—	—	—

promjena pridjeva πολύς

i. Lingua justa vim magnam habet. ii. Graeci multas magnasque civitates condēbant. iii. Alexandrum, regem (illum) Macedōnum, Magnum appellant. iv. Aristotēles dicit omnes homīnes natūra scientiam appetere. v. Multi juste dicentes injuste actitant. vi. Omnia ante negotia consilia capimus.

translatio

1. Pravedan jezik ima veliku snagu. 2. Grci su bili osnivači mnogih velikih država. 3. Aleksandra, kralja Makedonaca (makedonskog kralja), nazivaju Velikim. 4. Aristotel kazuje da svi ljudi po prirodi teže za znanjem. 5. Mnogi pravedno govore a nepravedno postupaju. 6. Razmišljamo uoči svakog posla.

α' Ξέρξης μεγάλης τῆς στρατιᾶς ἦν ἡγεμὼν καὶ
πάσης τῆς Ἀσιᾶς βασιλεὺς. β' Οἱ Ἕλληνες πολλῶν
τε καὶ μεγάλων ἀποικιῶν ἐν τῷ Ἀδρίᾳ ἦσαν
οἰκισταί. γ' Τὸ ψεῦδος μέγα κακὸν ἐστίν. δ'
Ἡράκλειτος ὁ φιλόσοφος λέγει· πόλεμος πάντων
πατήρ. ε' Πᾶσι γνῶριμὸν ἐστὶ τὸ ὄνομα Σπαρτάκου,
τοῦ τῶν δούλων ἡγεμόνος. ς' Πάντες ἔκοντες
πείθονται τῷ τοῦ φίλου ἔπει. ζ' Οἱ ποταμοὶ τρέφουσι
πολλοὺς καὶ μεγάλους ἰχθῦς. η' Μᾶλλον
θαυμάζομεν τὴν ἐν ταῖς Θερμοπύλαις ἠττᾶν ἢ
πολλὰς νικᾶς.